

Detaljplan för fastigheten Sävar 61:1 m.fl. inom Sävar i Umeå kommun, Västerbottens län

Ett förslag till detaljplan för fastigheten Sävar 61:1 m.fl. har upprättats av Umeå kommun, Detaljplanering. Syftet med detaljplanen är att skapa planmässiga förutsättningar för en omdragning av Kungsvägen samt ny gång- och cykelbro över E4:an och den kommande Norrbotniabanan. Planen ska säkerställa att det kommunala infrastrukturet överensstämmer med Trafikverkets järnvägsplan samt kommande resecentrum i Sävar.

Syftet med planläggningen är att göra Kungsvägen till en ny infartsgata till Sävar, samt möjliggöra för en gång- och cykelväg. Syftet med planläggningen av Kungsvägen är att göra vägen till ny infartsgata in i Sävar, istället för Generalsvägen. Syftet är också att bredda vägsektionen för en gång- och cykelväg och trafikering med kollektivtrafik. Syftet är också att bekräfta Kungsvägens nya anslutningar till Bullmarksvägen, E4, Generalsvägen och del av Tomternavägen. Vidare är syftet att med hjälp av 3D-fastighetsbildning bekräfta Tomternavägens befintliga vägtunnel under E4 och planerad vägtunnel under järnvägsbro, samt förlänga det kommunala huvudmannaskapet för Tomternavägen.

Detaljplanen syftar också till att hantera ett ökat dagvattenflöde och skyfall.

Syftet med planläggningen av gång- och cykelbron är att säkerställa gång- och cykelkopplingar mellan Sävar tätort och bostadsområden vid Ivarsbodavägen över den kommande järnvägen. Vidare är syftet att med hjälp av 3D-fastighetsbildning bekräfta brospannet för gång- och cykelbron.

Planen har fram till samråd handlagts med standardförfarande som ändras efter samråd till utökat förfarande. Planen har varit föremål för samråd under tiden **2022-01-21 – 2022-02-18**. Samråds-krets, statliga och kommunala instanser, föreningar m.fl. har getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Nedan görs en sammanfattning av inkomna synpunkter, vilka kan begäras ut i sin helhet.

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Har inkommit med ett yttrande enligt nedan.

Allmänt

Syftet med detaljplanen är skapa planmässiga förutsättningar för en om-
dragning av Kungsvägen samt en ny gång- och cykelbro över E4:an och den
kommande Norrbotniabanan. Syftet är också att möjliggöra för hållbart re-
sande till ett framtida resecentrum i Sävar genom att skapa planförutsätt-
ningar för en funktionell och tilltalande gång-och cykelbana. Utformningen
av Kungsvägen ska även möjliggöra en trafiksäker och funktionell trafike-
ring av lokalbussen.

Överprövningsgrunder enligt 11 kap. PBL

Utifrån inkomna samrådshandlingar har länsstyrelsen ingen erinran.

Övriga synpunkter

Delar av detaljplanens två separata områden måste utredas arkeologiskt
innan planens genomförande. Detaljplanens västra del, som rör flyttning av
Kungsvägen, ligger i nära anslutning till myren Kesem som undersöktes un-
der 2020. Metallfynd som med stor sannolikhet kan hänföras till slaget
1809 hittades då vid myrens östra sida. Den del av Kungsvägens nya sträck-
ning som går genom skogsmark kan sannolikt innehålla ytterligare fynd
från slaget, eventuellt även anläggningar kopplade till slaget. Detaljplanens
östra del rör en GC-bro som sträcker sig över E4:an. Brons södra del tar
land i jordbruksmark som även den bör utredas arkeologiskt, framför allt
med tanke på närheten till äldre bebyggelselägen.

Kommentar

*En arkeologisk undersökning har genomförts under augusti 2022 av områ-
det mellan Kungsvägen, Generalsvägen och E4:an. Utredningen påvisade
inga nya fasta lämningar inom området, däremot har några lösa lämningar
i form av bland annat muskötkulor hittats. Planbeskrivningen har reviderats
i sin skrivning kring kulturmiljö och arkeologi utefter detta resultat.*

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Skanova

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet.
Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar
i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som
uppkommer i samband med ledningsflytt.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Kommentar

Kommunen noterar synpunkten. Generellt ska Trafikverket bekosta eventuella ledningsflyttningar som behövs vid järnvägens anläggande och ombyggnad av Kungsvägen. För vissa vägar som exempelvis E4 kan särskilda avtal ha skrivits mellan väghållare och ledningsägare, som innebär att ledningsägaren tar en del av kostnaden för ledningsflytt. Alla ledningsomläggningar som berörs av järnvägens anläggande hanteras av Trafikverket tillsammans med Umeå kommun och ledningsägarna. Planbeskrivningen kompletteras med en kortare skrivning kring detta.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Trafikverket

Svar på begäran om yttrande gällande TRV 2022/8502, Samråd gällande detaljplan för Sävar 61:1 med flera, Umeå kommun.

Detaljplanens gräns överensstämmer med järnvägsplanen för Norrbottenbanan. Trafikverket har inget att erinra.

Skogforsk

Synpunkter på Detaljplaneförslag för Sävar 61:1 m.fl., Sävar

Övergripande beskrivning av Skogforsk verksamhet i Sävar

Verksamheten inriktar sig på skoglig forskning, främst förädling, med intilliggande trädarkiv som är unikt för svenskt och internationellt skogsbruk. För att bedriva forskning, både förädling och skoglig skötsel finns en plantskola med flera växthus samt intilliggande friland. Fröservice i Skogforsk Sävar behandlar majoriteten av svensk frömassa som sedan sås in i svenska plantskolor och utgör grunden till de skogsplantor som planteras i svenska skogar. För Skogforsk fortsatta verksamhet och utveckling i Sävar är följande synpunkter viktiga att beakta i detaljplaneförslaget. Vid förändringar som berör Skogforsk - kontakta platschef i ett tidigt skede så ges möjlighet att hitta bästa lösning för både Umeå kommun och Skogforsk.

1) Ökad risk för översvämning kring Skogforsk lokaler, åtgärder bör genomföras (vid 100-årsregn). Skogforsk ser positivt på att Umeå kommun planerar fördröjningsåtgärder, vi ser det av störst vikt att detta genomförs.

2) Ökat buller från Kungsvägen på grund av ökad trafik. Viktigt för Skogforsk att en samlad bullerutredning görs som tar hänsyn till buller från både Kungsvägen, E4:an och Norrbottenbanan.

3) Vatten Skogforsk ser positivt på att åtgärder tas för att vattenkvalitén inte ska försämrans vid eller efter byggförfarandet i Öxbäcken som rinner ut i Sävarån. Bevattningsvatten från Sävarån till plantverksamheten har använts sedan verksamhetens start vid 1960-talet och är en viktig förutsättning för Skogforsk verksamhet i Sävar.

4) Fjärrvärmeledning Eventuell flytt av fjärrvärmeledning planeras på ett sådant sätt som inte skadar Skogforsk verksamhet. Viktigt med en tidig dialog med Skogforsk inför eventuella åtgärder som ska genomföras då vi har känslig verksamhet i plantskolan som störs vid förändringar av tillgången på fjärrvärme. Skogforsk i Sävar har stora utbyggnadsplaner – beakta att effektuttag till Skogforsk anläggning troligtvis kommer att öka.

Kommentar

- 1) *Dagvattenutredningen i samrådsförslaget visade att det finns en ökad risk för översvämning på grund av 100 års regn med klimatfaktor på 30% vid Skogforsk. Detta beror på att ett 100-årsregn är en väldigt kraftig regnhändelse med en statistisk återkomsttid på 100 år.*

En större skyfallssimulering gjordes där även föreslagna exploateringsområden enligt FÖP Sävar inom Öxbäckens avrinningsområde togs med, förutom ombyggnationen av Kungsvägen. Skyfallssimuleringen visade dock att goda förbättringar sker när fördröjande åtgärder för 10-års regn görs inom detaljplaneområdet för Kungsvägen men även hela avrinningsområdet för Öxbäcken. Modelleringen visar också att Kungsvägen i sin nya utformning i sig inte bidrar till så mycket högre flöden jämfört med idag.

Vid omläggningen av Kungsvägen kommer lämpliga dagvattenåtgärder att anläggas som beskrivs vidare i planbeskrivning och dagvattenutredning (dike, grönremsa, trädrad, dagvattenbrunnar och ledningar).

Ifall utpekade exploateringsområden inom Föp Sävar ska planläggas och bebyggas kommer dagvattenutredningar och åtgärder att hanteras i respektive detaljplaneärende. Vi har därför valt att göra en revidering på skyfallssimuleringen och dagvattenhanteringen för att tydliggöra påverkan av bara omläggningen av Kungsvägen på dagvattenhanteringen. Revideringen visar att ombyggnationen av Kungsvägen medför ett ökat dagvattenflöde jämfört med dagens situation, dock är ökningen ingen jätteskillnad. Modelleringen visar vidare att Kungsvägens planområde ligger känsligt till och kommer att påverkas vid fortsatt exploatering uppströms planområdet, om inte fördröjning sker vid framtida exploateringar uppströms.

Sammantaget rekommenderar utredningen fördröjningsåtgärder för ett 10-årsregn inom hela Öxbäckens avrinningsområde och detaljplaneområdet för Kungsvägen.

2) En viss trafikmängdsökning kommer att ske på Kungsvägen i och med dess ombyggnad, vilket kommer ge lite högre vägbuller nivåer än idag. Krav på bullerutredning i detaljplan finns sedan år 2015 för bostadsbyggnader. Eftersom Kungsvägen inte påverkar bostadsbyggnader görs ingen särskild trafikbullerutredning inom ramen för detaljplanen för Kungsvägen. Den största bullerkällan i Skogsforsks närområde kommer dock att vara järnvägen. Det är dock viktigt med en samlad bullerbild av området. Trafikverket utförde en bullerutredning i samband med planläggningen av etappen Dåva-Gryssjön för Norrbotnibanan. I Trafikverkets bullerutredning framgår det att ett par byggnader inom Skogsforsks verksamhet är bullerpåverkade och att fasadåtgärd ska göras av Trafikverket.

3) Kommunen noterar synpunkten. Åtgärder vid ombyggnaden av Kungsvägen ska så lite som möjligt påverka vattenkvalitén för Öxbäcken. Ombyggnationen innebär vattenverksamhet och exploatören kommer att behöva anmäla eller ansöka om tillstånd för vattenverksamhet av länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen. I samband med detta måste exploatören även se till att vissa krav är uppfyllda och att lämpliga skyddsåtgärder genomförs för att begränsa den negativa påverkan på vattenmiljön

4) Det går en fjärrvärmeledning genom den fastighet som ska planläggas för resecentrum i Sävar. Ledningar ska läggas om i förberedande åtgärder innan anläggning av järnvägen och vägar påbörjas. Alla ledningsomläggningar som berörs av järnvägens anläggande hanteras av Trafikverket tillsammans med Umeå kommun och ledningsägarna. Planbeskrivningen kompletteras med en kortare skrivning kring detta.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inte några synpunkter på planförslaget.

Tekniska nämnden/Gator och parker

Tjänstemannayttrande på delegation från Tekniska Nämnden

Gator och parkers gemensamma yttrande Trafik och gata

1) Sida 23 i planbeskrivningen, stycke 3, förtydliga att det inte är Bullmarksvägen som blir en kommunal väg.

2) Maximal lutning för att uppfylla tillgänglighet är 5 %, lutningarna bör alltså inte överstiga 5 % över gång- och cykelbron. Gång- och cykeltrafik bör ges en egen rubrik i planbeskrivningen, för överblickbarhet.

3) Stycket på sidan 35. Som jag förstår det måste man göra ett uppehåll i kantsten för att leda ned vattnet i Öxbäcken på norra sidan. Vattnet ska rinna från diket, upp över vägen, och sen ned i bäcken? Bör inte vattnet ta en enklare väg?

4) Det är viktigt att det finns utrymme för vidare gång- och cykelväg österut (södra sidan Kungsvägen) som kan anslutas till Bullmarksvägen. Det bör läggas till en mening om det.

Drift och underhåll

Inga synpunkter. Blir bra då vi löste detta internt innan samrådet. Tagit upp detta tidigare på planeringsmöte och planområdet har utökats så bron kan bli upp till 6 meter bred. Vi har sagt att 4,5 meter fri körbana är ok. Inräknat räcken och kantstöd behöver man ytterligare 1 meter så 6 meter möjlig totalbredd ger oss möjlighet till minst 4,5 meter körbana

Park och natur

5) Planbeskrivningens stycken om Stads- och landskapsbild (dess förutsättningar samt förändringar och konsekvenser) är lite vagt beskrivet och hanterar främst de funktioner (trafikfunktioner) som planen ska ombesörja.

6) Samma sak gäller för styckena om Rekreation som också beskrivs väldigt vagt och där begreppet Rekreation används felaktigt även för Gång- och cykelväg längs Kungsvägen. Parken hade gärna sett en översyn av dessa stycken och en tydligare beskrivning av dessa för att bättre kunna avgöra planens påverkan på området. En del sakfel behöver också strykas ur planbeskrivningen gällande benämningar av parkmark, grönytor, rekreation et-cetera

7) I sydöstra delen av planområdet finns en befintlig skogsdunge som används av skolan och de boende som rekreation och ska sparas enligt FÖP Sävar. Parken saknar ett resonemang och redogörelse kring hur man tänker att detaljplanen ska ta hänsyn till skogsdungen och också hur gång- och cykelbron inklusive dess slänter anpassas utifrån den aspekten. Samma sak gäller där det nya planområdet möter befintlig enskild väg där det finns en

dubbelsidig björkallé. Hur kan man med den nya Gång- och cykelkopplingen över E4:an möta och bevara den befintliga strukturen så långt det går och på så sätt också få en genare Gång- och cykelkoppling?

8) Hantering av dagvatten och Kungsvägens mer detaljerade och tekniska lösningar är väldigt ingående beskrivna i planbeskrivningen utan att utredningen är riktigt klar. Vissa detaljer, mått och tekniska lösningar är missvisande och vissa kommer inte att vara gällande i fortsatt projekteringsarbete för Kungsvägen. Som exempel finns i dagsläget finns en stor osäkerhet huruvida skelettjordar ska användas i grönremorna mellan körbanan och gång- och cykelväg. Att trädslag som asp och sälg ska användas i grönremsan är direkt felaktigt.

9) Huvudsyftet med förprojektering av Kungsvägen har varit att se till att utrymme för en huvudgata finns. Andra syften med Kungsgatans förprojektering har varit att se till att det är möjligt att lösa dagvattenhanteringen pga gatans justering samt att gatans utformning/sträckning inte påverkar Öxbäcken eller resecentrumet negativt. Det bör räcka långt med en översiktligt ritad gatusektion i planbeskrivningen och en kortare sammanfattning av dagvattenutredningen utan att gå in på detaljer kring projekteringsfrågorna längs Kungsvägen.

10) Gator och parker har också uppmärksammat att det kan bli svårt att få till en gen koppling där Kungsvägen möter Generalsvägen i väster såsom planområdet är utformat och skulle gärna se ett resonemang kring detta eller ett mer tilltaget planområde.

Kommentar

1. *Planbeskrivningen har reviderats enligt yttrandet.*
2. *Gång- och cykeltrafik är inbakat i skrivningarna om det övergripande vägsystemet och regleringar samt i skrivningarna i avsnittet gator och trafik. För att tydliggöra gång- och cykeltrafikens prioritering lyfts dessa frågor först för varje planområde. Vad gäller lutningen på ramperna ska detta vara tittat på i detaljprojekteringen som ger ett markytebehov som vi säkerställer i plankartan.*
3. *Gatusektionerna och dagvattenflödenas beskrivning har reviderats. Tanken är att dagvatten från norra sidan av Kungsvägen avleds via brunnar till Öxbäcken. Dagvatten från södra sidan och GC-vägen avleds via grönyta och brunnar till Öxbäcken.*
4. *Planbeskrivningen är uppdaterad med en skrivning om att gång- och cykelvägen ska fortsätta till Bullmarksvägen. Även figur som visar sektion A, Kungsvägen väster om ny korsning med Generalsvägen är tillagd som förtydligande.*

5)-6) *Planbeskrivningen har reviderats gällande skrivningarna om stads- och landskapsbild, park, rekreation och grönyta.*

- 7) *Inför granskningshandlingarna är skogsdungens yttre trädlinje inmätt i grundkartan. Även en stor ek och en del större träd som påverkas av norra rampen av gång- och cykelbron är inmätta i grundkartan.*

Gång- och cykelbrons södra ramp har anpassats för att ge en bättre anslutning till vägen med björkallé. Vissa detaljer i brons placering är låsta av Trafikverket i järnvägsplanen, då vi är beroende av denna placering för att det ska stämma överens med Trafikverkets järnvägsplan. Planbeskrivningen har reviderats angående dessa ändringar.

Dock kommer en del björkar i början på allén att påverkas vid detaljplanens genomförande då de sammanfaller med markområde utlagt för gång- och cykelväg. Dispens är sökt och fått av Länsstyrelsen för detta.

- 8) *Skrivningen om dagvattenutredning och trädslag revideras. Skelletjord i grönytan längs med Kungsvägen är ett förslag utifrån konsultens dagvattenutredning som beskrivs i planbeskrivningen. Dagvattenutredningen har kompletterats med skrivning om att det finns andra alternativ till fördröjning än enbart skelettjordar som fungerar för Kungsvägen.*

Gatu- och Parkavdelningen bestämmer exakt utformning och funktion hos fördröjningssystemet i detaljprojektering och vid anläggning.

- 9) *Texten om dagvattenutredning och projektering har reviderats i planbeskrivningen för att göra texten mer sammanfattad och lättförståelig. Planbeskrivningen är även förtydligad med förbättrad rubriksättning och tydliga figurer för varje gatusektion som påverkas.*

- 10) *Planområdet för Kungsvägen där ny anslutning fås med Generalsvägen har reviderats efter samrådet.*

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Brand- och räddningsnämnden/Umeåregionens brandförsvar

Umeåregionens brandförsvar har inget att erinra mot Sävar 61:1 m.fl., dnr BN-2021/01255.

Våra synpunkter gäller detaljplanens påverkan på Sävar brandstation och är desamma som i tidigare förd dialog. I och med att lutningar och höjder ska bli desamma ser brandförsvaret inga hinder i att Sävar brandstation ingår i planområdet. Marken utgör brandförsvarets utfart till Kungsvägen. Det som måste säkerställas är att vi kan ställa upp bilar och räddningsfordon längs långsidan av brandstationen, mot Kungsvägen, utan att vi riskerar att hamna på GC-väg/bussväg. Denna yta är även övningsyta och måste fortsatt fungera som detta. Vi vill skicka med att det är av största vikt att gatu-/GCvåg-avsnittet, i ett senare projekteringskede, förses med anordningar som uppmärksammar gående och trafikanter på uttryckande fordon. Vi ser inte att planförslaget skulle kunna påverka brandförsvarets planer på att inrätta en övnings- samt parkeringsyta i skogsdungen norr om brandstationen negativt.

Kommentar

Vid projekteringen av Kungsvägen och utformning av planområdesgränsen har anpassningar gjorts för att undvika negativ påverkan på in- och utfart. I detaljprojekteringen har förslag till placeringar av larmljus studerats.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Lantmäterimyndigheten

Vid genomgång av planens samrådshandlingar har följande noterats.

1) Berörande plankartan

Huruvida detaljplanen bör förhålla sig till den icke fastställda järnvägsplanen är svårt att bedöma. Såsom det framgår i plankartan är planområdet anpassat efter järnvägsplanen. Detta kan eventuellt bli ett problem om järnvägsplanen hinner ändras innan den vinner laga kraft. De områden som upphävs kommer att skapa "hål" i planmosaiken. Är det önskvärt eller bör det planläggas som naturmark? Planområdet kan behöva utökas för att få med anslutningen till Ivarsbodavägen.

2) Berörande planbeskrivningen

Ett förtydligande över hur byggandsplanen 2480K-P SÄ A1/11, 2480K-P SÄ A3/29, 2480K-P SÄ A1/33 påverkas är önskvärt. Gärna på likande sätt som övriga planer med röd färg. Berörande den areal som anges i planbeskrivningen. Eftersom dessa inte är exakta föreslås att ingen areal anges.

3) Angående de fastigheter som berörs.

Den fastighet som berörs främst vid Kungsvägen är Sävar 61:1, denna anges inte som berörd. Har Sävar 61:1 blandats ihop med Sävar 66:1? Ska all mark då tillföras Sävar 61:1 i stället för Sävar 66:1 vid Kungsvägen? Även Sävar 19:8 saknas i listan över berörda fastigheter. Se över så att samtliga

berörda fastigheter anges. Saknar information om eventuella avtalsservitut som påverkas av detaljplanen.

4) Angående de berörda gemensamhetsanläggningarna.

Här bör det endast stå att gemensamhetsanläggningarna kan komma att omprövas, inte effekterna av en omprövning. Angående information om fastighetsbildning så ska det stå "fastighetsbildning sker efter prövning av ansökan om lantmäteriförrättning".

Kommentar

1) Järnvägsplanen är fastställd och gränserna kommer att justeras i viss mån vad gäller äganderätten eftersom järnvägen har visat sig ta mindre plats i detaljprojekteringen. Trafikverket hjälper till att granska detaljplanen under regelbundna avstämningar med Detaljplanekontoret för att säkerställa att de överensstämmer. Vi har arbetat för att lägga planområdesgränsen för Kungsvägen efter järnvägsplanens servitutsgräns, eftersom deras ändamål för servituten ibland inte överensstämmer med markanvändningen allmän plats GATA.

De områden som upphävs i plankartan har utgått då vi har bedömt det som lämpligare att planlägga hela planområdet för Kungsvägen som GATA.

Planområdet för gång- och cykelbron har justerats för att möjliggöra en gen anslutning till björkallén längs med Ivarsbodavägen. Planområdet har även utökats för att omfatta hela trafikkopplingen mot Ivarsbodavägen och säkerställa driften.

2) Skrivningen om hur befintliga detaljplaner påverkas har gjorts om i planbeskrivningen för att bli tydligare med en översiktlig kartbild och en tabell.

3) Stycket och tabellen i planbeskrivningen som rör påverkade fastigheter har reviderats.

4) Planbeskrivningens skrivning om gemensamhetsanläggning och lantmäteriförrättning justeras enligt synpunkt.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

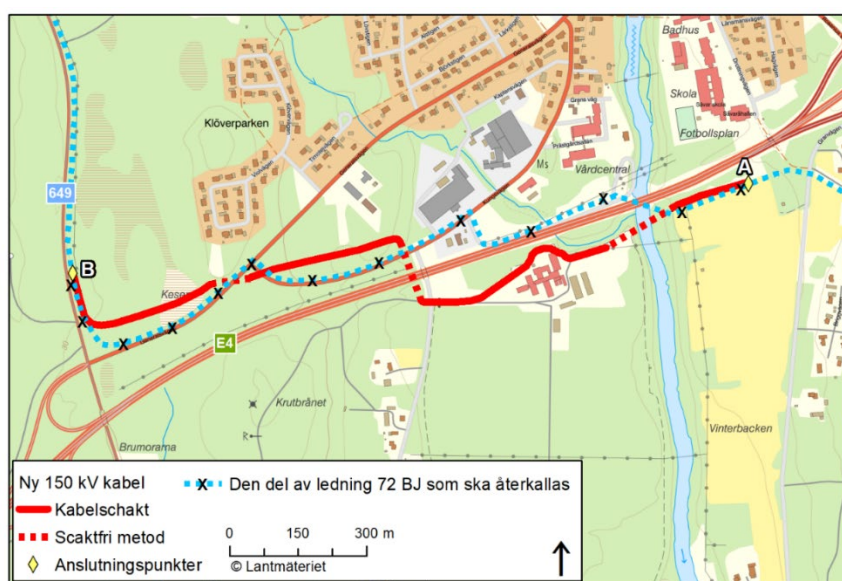
Umeå Energi AB

I detta dokument redovisas Umeå Energi Elnät ABs (Umeå Energis) yttrande i Umeå kommuns samråd avseende rubricerad detaljplan.

För kännedom ansökte Umeå Energi den 23 mars 2021 om nätkoncession för linje avseende en ändring av del av den tillståndsgivna 150 kV ledningen Sävar – Ivarsboda-Gryssjön (72BJ). Ansökan gäller markförlagd ledning enligt röd sträcka i Figur 1. Den blå streckade linjen med kryss i Figur 1 är den gamla sträckningen vars koncession ska återkallas.

Den sökta sträckningen är framtagen i samråd med bland andra Umeå kommun, Trafikverket, Skogforsk och berörda fastighetsägare.

Till detta yttrande bifogas en shp-fil över den sökta sträckningen.

Figur 1. Karta med den sökta sträckningen, samt den del av den tillståndsgivna ledningen 72BJ vars koncession kommer att återkallas.

Umeå Energi noterar att kommunen tagit med den nya ledningen i deras plan.

För att kunna anlägga och underhålla ledningen vill Umeå Energi att kommunen bildar ett u-område för ledningen inom detaljplanen. U-området för ledningen behöver vara minst 6 meter brett.

Kommentar

På allmän plats (exempelvis markanvändningen GATA) kan markreservat för ledningar, elektroniska anläggningar och energianläggningar användas om kommunen vill styra var funktionen ska lokaliseras. I detta fall är ett u-område inte nödvändigt då allmännyttiga ledningar alltid är förenliga med användningen allmän plats. Genom hela gatusektionen kommer flera olika typer av ledningar att behöva dras, därav är också planområdet för Kungsvägen anpassad för att inrymma dessa.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Vakin, Umeå vatten och avfall AB

Vatten och avlopp

1) Denna detaljplan samt kommande framtida bebyggelse inom Sävar kommer att medföra att anpassningar i va-ledningsnätet måste genomföras samt mer specifikt att ledningssystemet i anslutning till väg E4 och Kungsvägen måste ses över. Även uppströms Kungsvägen erfordras åtgärder. Detaljplanens genomförande och det förnyelsearbete Vakin driver inom Sävar tätort måste därför samordnas. Vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar bör anpassas för att möta krav i förarledda av framtida exploatering av det som enligt FÖP Sävar utpekats som B3. Ytterligare belastningar från områden som kan komma att avledas via B3 måste också beaktas. Va-ledningarna inom aktuell detaljplan skall även anpassas för att anslutas till Ljungvägen/Ljungvägens fortsättning ned mot Kungsvägen, samt för ledningspassage väg E4 och framtida järnväg.

2) Av planbeskrivning och dagvattenutredning framgår att "största ledningsdimension som får plats i vägen är 400 mm för spillvatten och 600 mm för dagvatten". Vakin anser att det finns möjlighet att förlägga dagvattenledningen på ett ökat djup om man börjar lägre ned i nivå vid Öxbäcken. (Det är även eventuellt möjligt att använda fler än en dagvattenledning?) Detta skulle innebära att en dagvattenledning med erforderlig dimension skulle kunna anläggas i Kungsvägen och således bättre hantera de vattensmängder som uppstår vid skyfall.

Va-ledningar som förläggs på ökade djup medför att släntutfall genererar en bredare dagöppning, vilket innebär att byggnaders grundläggning med fördel placeras så djupt som möjligt, alternativt att byggnader placeras längre från fastighetsgräns. Va-ledningar som förläggs alltför ytligt kan påverka möjligheter till önskad tillträdesväg in till fastighetsmark. Vidare bör det i planbeskrivningen framgå hur dagvattenhanteringen skall lösas där intresse sammanfaller mellan Umeå Kommun och Trafikverket.

3) Säkerställ att transportvägar uppfyller gällande NOA samt att vändplan/genomfart finns för sopbilen. I övrigt har Vakin Hushållsavfall inga övriga synpunkter.

Kommentar

- 1) *Kommunen noterar synpunkten. Synpunkterna berör framtida exploatering i Sävar och kommunen kommer arbeta med frågorna om VA-ledningar i respektive detaljplaneärende.*

Inom planområdet för Kungsvägen har vi visat att det finns plats att förlägga ledningar. VAKIN bör därför ta dessa frågor med Gata- och Park som ska jobba vidare med detaljprojektering för genomförandet och anläggningen av nya Kungsvägen.

- 2) *Kommunen noterar synpunkten. Skrivningarna om dagvattenledningarna är hämtade från konsultens dagvattenutredning där de föreslår en viss ledningstyp och förläggningsdjup. Ifall VAKIN tycker annorlunda kan vi ta med en sådan skrivning i dagvattenutredningen. I slutändan är detta en genomförandefråga som VAKIN behöver bevaka i vägens detaljprojektering och anläggning. I detaljplanen har utrymme för alla ledningar som behövs finns inom Kungsvägens planområde tillgodosetts. Detta är en fråga som Umeå kommun och INAB samarbetar med Trafikverket om. Tanken är att lösa detta i form av avtal och ta fram en gemensam kostnadsfördelningsnyckel för bl.a. dagvatten som sammanfaller med kommunens och Trafikverkets markrättigheter.*
- 3) *Kommunen noterar synpunkten och bedömningen är att tillräcklig yta finns för att uppfylla NOA.*

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Västerbottens museum AB

Västerbottens museum har beretts möjlighet att lämna yttrande i ärendet och har följande synpunkter.

Bebyggelse

Planförslaget innebär att Kungsvägen får ny funktion som huvudgata genom direktanslutning till E4 och lokalisering av kommande resecentrum. Generalsvägens anslutning till Kungsvägen görs om medan östra delen av Kungsvägen som sammanfaller med sträckningen av den gamla Kustlandsvägen bevaras i befintligt läge, vilket är positivt från kulturmiljösynpunkt.

Området för GC-väg tangerar på södra sidan av väg E4 en bebyggelsemiljö som i fördjupad översiktsplan för Sävar bedöms ha höga kulturvärden och hög grad av känslighet (4.2 Landskapsanalys s. 51) men vi gör bedömningen att planförslaget kan genomföras utan att dessa värden påverkas.

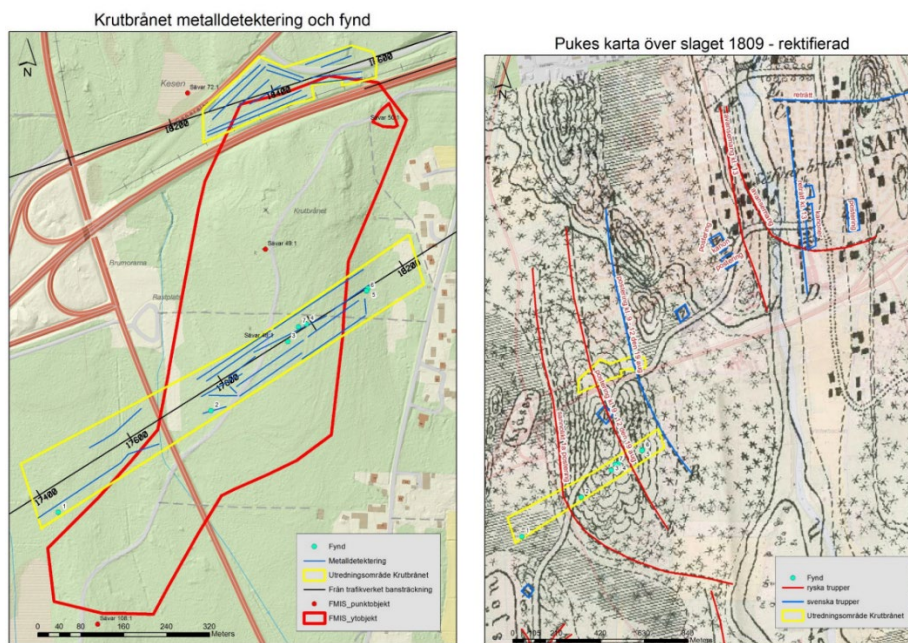
Arkeologi

Inför byggandet av Norrbotniabanan har arkeologiska utredningar genomförts 2016 samt 2018 av olika korridorer. Utredningen 2016 berörde aktuellt område och då registrerades ett röjningsröse (L1936:579 /RAÄ nr Sävar 555) i det trekantiga området mellan Generalsvägen, Kungsvägen och dagens E4. Samma område genomsöktes med metalldetektor i den tilläggsutredning som genomfördes 2016 av Krutbrånet och närliggande områden.

På Krutbrånet hade Umeå universitets arkeologiska institution tidigare genomfört en undersökning (2010) med metalldetektor och då påträffat en

stor mängd (122) muskötkulor samt ett ryskt-ortodoxt krucifix. Se karta nedan.

Det nu aktuella området består av en mindre höjdsträckning som bör ha varit strategiskt viktig under slaget 1809, och enligt Pukes karta (se nedan) över slaget 1809 ligger området mellan de svenska och ryska posteringarna. Vi anser därför att det bör genomföras en arkeologisk utredning och metalldetektoravsökning av det berörda området norr om Kungsvägen.

Kommentar

Arkeologisk utredning är beställd av länsstyrelsen och utfördes i augusti 2022. Utredningen påvisade inga nya fasta lämningar inom området, däremot har några lösa lämningar i form av muskötkulor hittats. Planbeskrivningen har reviderats i sin skrivning kring kulturmiljö och arkeologi utefter detta resultat.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Sävar Hembygdsförening

Från Sävar Hembygdsförening har vi nedan synpunkter.

Omdragningen av Kungsvägen närmare Sävar Snickerier tycks gå rätt över befintlig stenvalvsbro över Öxbäcken som tros härstamma från 1877. Vi bedömer bron som bevarande värd och om ny väg ska dras fram på samma plats bör denna inkorporeras i den nya trafiklösningen som t ex GC-bro.

Enligt rapporterna från de stridande förbanden till överbefälhavare Puke var det vid bron över Öxbäcken som Majoren vid Svea Livgarde Rutger Tönnes Wrangel blev dödligt sårad då han försökte understödja sin sårade kamrat Filip von Schwerin. Filip överlevde efter att ha blivit hjälpt till

sjukvård i Umeå av de ryska styrkorna och förenade sig senare med sitt förband och deltog i striderna mot Napoleon på kontinenten under Kronprins Jean Baptist Bernadotte befäl. Filip var dessutom bror till Schwerin som är omtalade i Runebergs Fänrik Ståhls sägner då han stupade i slaget i Oravais 1808. Så platsen är central i svensk historia och bör gestaltas så att detta samband framkommer.

Kommentar

Kommunen noterar synpunkten. Stenvalvsbron ingår inte i planområdet. Kungsvägen är tänkt att gestaltas som en ny huvudgata med trädallé. Frågan om utformning som visar på Sävars historia och slaget i Sävar tas med i vidare arbete med exempelvis resecentrum.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Enably Sävar AB

Här kommer synpunkter från Enably angående vägomflyttningen av kungsvägen.

1. Infarten till vår ut/inlastning på Sävar 19:11 kommer inte att kunna användas som i dag och det kommer att krävas betydande ombyggnad på både fastighet och infart.
2. Infarten till vår ut/inlastning på Sävar 19:5 kommer inte att kunna användas på grund av höjdförändring och förminskning av yta framför portar.
3. Parkering och yta framför entré på båda fastigheterna påverkas, betydligt större påverkan på 19:5 där vi mister 50% av parkering och stor del av yta framför entré.
4. Vi är också mycket bekymrade över att man planerar en gång och cykelbana, som medför att all trafik till våra fastigheter ska korsa gång-och cykelbanan.
5. Stor del av yta för snöhantering försvinner. Kommer delar av Öxbäcken att kulverteras, även det påverkar snöupplag.
6. Har kommunen för avsikt att lösa in mark för ledningsdragning eller teckna ledningsrätt
7. Var planeras parkeringsyta för resecentret?
8. Hur kommer kungsvägen att påverkas under byggtid, omledning via Generalsvägen?
9. Vi är också oroliga för de vibrationer som kan komma uppstå i samband med anläggningsarbetet, vi har ett flertal produktionsmaskiner som är känsliga för vibrationer.
10. Vi förutsätter gemensam samsyn på färdig detaljprojektering.

Kommentar

1) – 2) Ombyggnaden av Kungsvägen innebär att den förflyttas en aning åt norr jämfört med dess läge idag. Detta påverkar Enablys in- och utfart för lastbilar. WSP har samarbete med er tittat på hur lastning och lossning, snöupplag och parkering kan fungera med nya vägdragningen. Umeå kommun förstår att detta kommer att påverka er verksamhet betydande och kommunens avdelning för Mark- och exploatering har därför dialog med er kring detta.

3) Parkering ska kunna lösas inom respektive fastighet. WSP hjälper er även att titta på hur parkeringen ska kunna lösas på ett trafiksäkert sätt för personal och kunder. Ifall fastighetsmark saknas för parkering kan det efter dialog bli aktuellt med fastighetsköp mellan kommunen och Enably.

4) Umeå kommuns vision för Kungsvägen är att ge den funktioner som tillhör en huvudgata dvs, trädplantering, gångbana och gång- och cykelstråk. Detta möjliggör en ökad framkomlighet för hållbara färdstätt till framtida resecentrum och Enablys nuvarande lokaler. Dock förstår vi att det kan bli problematiskt när tunga fordon ska korsa en gångbana för att kunna köra in på era fastigheter. Kommunens Trafikavdelning får efter att vägen anlagts ge förslag på lämpliga lösningar som ökar trafiksäkerheten för gående och chaufförers arbetsmiljö. Brandstationen ligger snett mittemot Enablys fastigheter och har liknande problem då deras utryckningsfordon kan komma att behöva korsa gång- och cykelbana.

5) Umeå kommun har beslutat att kulvertera Öxbäcken så lite som möjligt genom att göra en lite mindre anläggning för resecentrum som då kräver färre antal markparkeringar.

Trafikverket ska göra en kulvertering över Öxbäcken i samband med att järnvägen byggs. Umeå kommun har för avsikt att anlägga en gång- och cykelbro via denna kulvert mellan området för brandstationen och resecentrum. Denna gång- och cykelbro ska kopplas vidare med en gång- och cykelväg som ansluter till Sävar skola och Drottningvägen. Just nu håller Umeå kommun på att titta på ungefärligt utrymmesbehov av resecentrum med markparkering, gång- och cykelbro och att samordna detta med Trafikverkets kulvertering.

Bedömningen är att vintertid kommer norra gångbanan att användas för snöupplag vid Kungsvägen. Även den planerade grönremsan med dike söder om Kungsvägen ska användas som snöupplag.

6) För tillfället ser vi det som enklast att detaljplanlägga markyta för gata som också behövs för ledningar. Vid det sydvästra hörnet på byggnaden på Sävar 19:11 finns ett område där vi planerar att lägga ledningar och det markområdet är planlagt för gata. I praktiken ger detta kommunen rätt att lösa in det mindre markområdet från Sävar 19:11 för gata.

7) Då vi just nu tittar på utrymmesbehovet och gestaltningsinriktning för resecentrum har vi förslag på placering, men detta kommer att specificeras i detaljpanelläggningen för resecentrum. Parkeringar för resecentrum är tänkt att placeras på söder om Kungsvägen inom fastighet Sävar 61:1 väster om Öxbäcken. Umeå kommun kommer att fortsätta dialogen med er när planläggningen av resecentrum påbörjas.

8) Umeå kommun noterar synpunkten. Denna fråga bör Trafikverket svara på eftersom det är deras åtgärd som föranleder ombyggnationerna. Tanken är att samordna byggnationerna på ett sätt som underlättar för alla inblandade.

9) Trafikverket har undersökt buller- och vibrationspåverkningar för planeringen av järnvägen. Kontakt bör tas med Trafikverket kring denna fråga ifall åtgärder planeras.

10) Frågan tas vidare till Gatu- och Parkavdelningen som ansvarar för detaljprojekteringen.

Yttrandet bedöms vara tillgodosett gällande punkterna 1-5 i planförslaget. Övriga synpunkter rör kommande resecentrum och Trafikverkets byggnationer.

Yttrande 1

Hej, kan inte riktigt från underlag se om det skulle bli någon påverkan på vår utfart från Prästgårdsallén 6 mot Kungsvägen som vi har servitut på. Önskar veta om det kommer bli någon påverkan på vår bostads utfart.

Kommentar

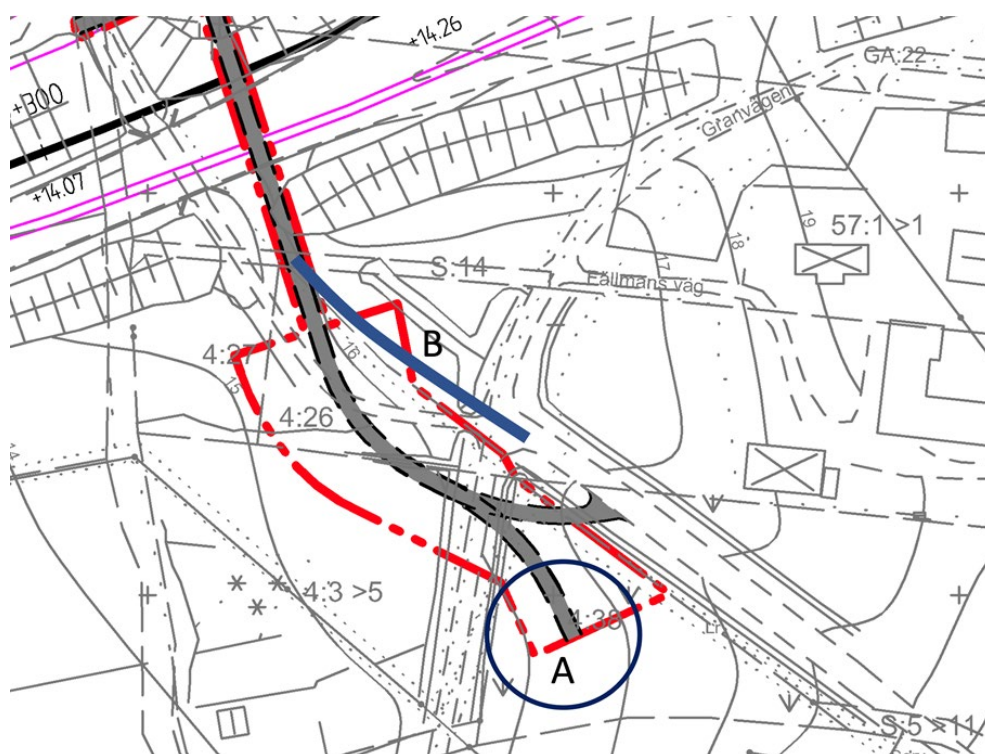
Planområdet avslutas mot nordost i höjd med korsningen Kungsvägen och Prästgårdsallén. De ändringar som detaljplanen föranleder kan innebära att vissa höjdmässiga justeringar av infarten mot Prästgårdsallén behöver göras, vidare kommer infarten att behöva anpassas mot ny gång- och cykelväg vilket bl.a. innebär att infarten kan komma att behöva breddas något. Detaljplanen påverkar dock inte möjligheten att fortsatt nyttja Prästgårdsallén som infart. Planbeskrivningen har kompletterats med en skrivning om detta. Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Yttrande 2

Jag har två frågor gällande detaljplaneförslaget;

1. Vad är syftet med den södra slutet på GC-vägen, betecknat "A" i skissen nedan. Den slutar mitt i en åker, hur är fortsättningen tänkt?

2. Kan man göra sträckningen enligt "B" nedan i stället, med en direkt och rak anslutning till gamla Ivarsbodavägen?

Kommentar

- 1) Illustrationen med slutet på cykelbron i A är taget efter Trafikverkets ritning utifrån osäkerheten i var Granvägen skulle dras vid samrådet. Tanken var vid samrådet att eventuellt ansluta till en ny dragning av Granvägen.
- 2) Plankartan har reviderats så att planområdet för gång- och cykelbrons södra ramp hamnar mer som i B ovan. Detta gör gång- och cykelbron genare, bättre anpassad till befintlig vägstruktur och fungerar med förslag på ny dragning av Granvägen. Yttrandet bedöms vara tillgodosett i planförslaget.

Yttrande 3

Gällande cykel/gång bro och området kring denna så har vi lite funderingar.

- 1) Hur är tankarna med väganslutningar för fordon i och med att Granvägens sträckning inte går att förstå vid bygget av NBB?
- 2) I samband med en eventuell omledning av Granvägen så ser det ut som att gångväg/cykelväg som idag finns, försvinner. Finns det någon tanke kring detta?
- 3) Hur är tanken att detta skall fungera för gång och cykeltrafikanter under själva bygget? Hur tar man sig på ett bra sätt mellan södra och norra delen av spårområdet/vägområdet?
- 4) När det gäller Öxbäcken och det som rör naturskydd av olika slag så skrivs det att enligt VISS så har Sävarån en måttlig ekologisk status. De förbättringar som har gjorts genom återställande sedan flottning och nu även översynen av Sävar vattenkraftverk så är väl tanken på det stora hela att

Sävaråns status ur ett ekologiskt perspektiv skall förbättras. Eventuella åtgärder som rör Öxbäcken eller Sävarån skall väl i vart fall inte på något sätt sätta den målsättningen ur spel.

Kommentar

- 1) *Fordonstrafiken söder om den norra trafikplatsen för E4 är tänkt att i stort sett fungera som idag. Den stora skillnaden blir att Granvägen dras om. I senaste förslaget från Trafikverket är tanken att dra Granvägen under gång- och cykelbron parallellt med E4.*
- 2) *Den gång- och cykelväg som idag finns mellan bostadsområdet och Drottningvägen kommer att förändras då tunneln ersätts av en gång- och cykelbro mellan områdena. Detta kommer att underlätta för gående och cyklister att ta sig över E4 samt tydliggöra kopplingen mellan områdena och minska järnvägen och E4:s barriäreffekter.*
- 3) *Detta är en fråga som ligger på Trafikverkets ansvar att se till att säkra överfarter för gång- och cykel samt motorfordon fungerar under byggtiden. Byggtiden innebär förstås en del olägenheter för närboende och eventuellt längre färdvägar än normalt. I övrigt hänvisar kommunen denna fråga till Trafikverket.*
- 4) *Bedömningen är att Öxbäckens status inte ska försämrats av detaljplanen för Kungsvägen. Inom ramen för detaljplanarbetet för resecentrum har en särskild utredning gjorts av närområdets påverkan på Öxbäcken, som är en del av den ekologiska statusen. Kommunen noterar synpunkten.*

Yttrandet bedöms vara tillgodosett.

Ändringar efter samråd

Planhandlingarna ändras på följande punkter:

Plankartan

- Gränser har reviderats efter ändringar i järnvägsplanen.
- Planområdet rörande gång- och cykelbro har justerats.
- Del av Tomternavägen med tunnel under E4 och järnväg samt dess anslutning till Kungsvägen har tillkommit.
- Anslutning mellan Generalsvägen och Kungsvägen har justerats
- Område för nätstation har tillkommit invid gång- och cykelbron
- Områden för användning natur och dike har tillkommit vid gång- och cykelbrons södra del.
- Nytt dike för Kungsvägen planläggs med användning natur dike.
- Erosionsskydd för Kungsvägen har justerats och får användningen natur med bestämmelsen erosionsskydd.
- Upphävande område utgår för Kungsvägens planområde.
- Kungsvägens planområde har förlängts västerut.
- Kungsvägens planområde har rätats ut.

- Bestämmelser om vertikal avgränsning har justerats .

Planbeskrivningen

- Planbeskrivningens syfte och planförfarande har justerats
- Planbeskrivningen har ändrats vad gäller beskrivningarna om det övergripande vägsystemet, gator och trafik samt beskriver bullersituationen med bullerutredningar.
- Skrivning kring kulturmiljö och arkeologi har utvecklats i planbeskrivningen.
- Planbeskrivningen kompletteras med information kring ledningsomläggningar som planen medför.
- Planbeskrivningen revideras utefter inkomna synpunkter kring skrivningarna om stads- och landskapsbild, park, rekreation och grönyta.
- Skrivningen om hur befintliga detaljplaner påverkas har gjorts om i planbeskrivningen för att bli tydligare med en översiktlig kartbild och en tabell.
- Stycket och tabellen i planbeskrivningen som rör påverkade fastigheter har reviderats.
- Planbeskrivningens skrivning om gemensamhetsanläggning och lantmäteriförrättning justeras enligt inkommen synpunkt.
- Planbeskrivningen skrivning om angöringar kompletteras utefter inkomna synpunkter.
- Planbeskrivningen har kompletterats med förslag till kostnadskalkyl för ombyggnaden av Kungsvägen.
- Planbeskrivningen innehåller beskrivning av hur vertikal avgränsning av del av planområden innebär tredimensionell fastighetsbildning.

Tillkommande/reviderade utredningar

- Revidering av dagvattenutredning utefter inkomna synpunkter
- PM Natura 2000
- Arkeologisk utredning
- Bullerutredning
- Justerade projekteringsillustrationer

Detaljplanering, Umeå kommun, februari 2024

Denna handling har godkänts av planchef Clara Ganslandt med planarkitekt Anna Herzog som handläggare. Handlingen är godkänd i kommunens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.